

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Félbemaradt kegyelet.*

Forrás: *Az Újság*

Bp.

(Hely)

1909 VII. 1.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

902.6

Idő

1909

Személy

Helyszám

— **Félbemaradt kegyelet.** A székesfőváros tanácsa tegnapelőtt engedélyt adott egy dilletáns kutatónak, hogy Óbudán ásatást végezzen Árpád sirja után. Hogy megtalálják a sirt, kapargáltak és turkáltak már sokfelé, de komoly és rendszeres ásatásokat máig sem folytattak. Ellenben mikor a Bach-korszakban egy földbeomlás valami templomnak az Árpád sirja fölé emelt Alba Ecclesiának romjaira vezetett, akkor a hatóság megtiltotta a kutatást, a későbbi, már hazafias magisztrátus pedig mulatóhelyet engedett építeni föléje. Tehát a hol van nyom, azt beépítik, a hova pedig kitartó találgatás vezet, ott egy kissé megkaparják a földet. A meglévő emlékeket veszni hagyjuk (mint a hogy engedték, hogy a budai Mátyás-hegyen lévő maradványait első királyi várunknak széthordják a téglagyárak), a hol pedig az ásatásoknak eredményre kellene vezetniök, egy kapavágást se teszünk. Keressük Árpád sirját, melynek helyét nem ismerjük, ellenben nem keressük nemzeti királyaink porait, melyekről tudjuk, hol nyugsznak. Tudjuk, hogy II. Bélától kezdve négyszáz éven át, Szapolyai Jánosig, a székesfehérvári egyház volt királyaink temetkező helye. I. Ferdinándig koronázó templomunk is. Még előbből ide temették Kálmán királyt és szent Istvánt is. Mikor 1848-ban építkezés közben véleltenül — ez egyetlen rendszeres utmutatónk segítségével — ráakadtak holmi régi sírokra a szent István építtette templom alapfalai közt,

megelégedtünk a felfedett öt koporsóval és azok csontmaradványaival, melyek egyikéről bebizonyították, hogy III. Béla maradványa. De mikor a püspök betiltotta a további ásatást, palotájának udvarát is bontogatva már a csákány, egyszerűen, de nagyszerűen restauráltattuk a pompás székesegyházat és többé nem voltunk kíváncsiak: sem szent István, Kálmán, Vak Béla, II. Géza, sem Róbert Károly, Nagy Lajos, Mátyás — és az anyja — II. Lajos s a többiek sirjára. Hiszen III. Béla és a feleségének csontjait is tizennégy évig a muzeumban mutogattuk. A nagy palatinus: József nádor főkertésze felfedezte nekünk boldog Margit templomának romjait, meg egy sirban egy lilomos koronát. Tudjuk, hogy IV. Istvánt ebben a templomban temették el a főoltár evangéliumi oldalán. A Margitsziget leirőinak nagy része ráfogta aztán erre az apró, női koronára, melyre a templom más részében akadtak, hogy az IV. Istváné és tovább nem bolygatták a romokat, sem nem keresték itt eltemetett Árpád-házi királyunk hamvait. A magyar Magna Charta-nak, az aranybullának fejedelme, II. Endre több értesítés szerint a torontáli Egresen van eltemetve a ciszterciaták egykori templomában. A templom alapjait felfedték, de tovább nem kerestek s a jámbor egresieknek a multkoriban már hamisítaniok kellett II. Endre sarkövét, hátha így felmelegíthetnék a félbemaradt kegyeletet. Váradon nyugodott: szent László, II. és IV. István meg Zsigmond, az iskolai történetek hirasánál

derekabb királyunk. A török kiűzése után a várépítő katonák, mint mindenütt, itt is a régi köveket használva fel, szent László hajdani templomának romjai közt királyi klenódiumokat, koronát és világalmát találtak (el is vitték Bécsbe), de azért sem akkor, sem később senki se kutatott maguk a királyok után. Utolsó Árpád-királyunkat, III. Endrét a budavári helyőrségi templomban, a ferenczrendi minoritáknak annak helyén állott, evangélista szent Jánosról elnevezett templomban temették el. Még eddig senki se érdeklődött maga III. Endrénk után. A tihanyi apátok altemplomában, hová patronuk: I. Endre temetkezni kívánt, 1889-ben egy sirt és sarkövet leltek. Gyaníttatják, hogy ez I. Endre sirja és annak fedőköve. Sem bizonyosság, sem további kutatás nincs. A mint hogy nem kereskedünk Saáron, Sámuel, Pécssett Béter, Váczott I. Géza, Esztergomban IV. Béla, Csanádon IV. László, Szekszárdon I. Béla, Egerben Imre királyunk sirja után.

— A magyar kendők. Baráti kézből kapjuk